

Forskarutbildning utlysning

Högskolan i Gävle och Region Gävleborg satsar på forskning som bidrar till regional utveckling, genom att gemensamt finansiera forskarutbildning för fyra personer inom följande inriktningar: barn och unga, hållbar utveckling och integration, missbruk missbruksbehandling och brukarmedverkan samt hälsofrämjande arbetsliv.

Högskolan i Gävle har som vision att vara ledande inom utbildning och forskning för en hållbar livsmiljö för människan. Det innebär att Högskolan lägger tonvikt på vad framtiden behöver - en hållbar samhällsutveckling som värnar både den miljö människor finns i på sitt arbete och under sin fritid. Högskolan i Gävle sätter människan i centrum och utvecklar kunskapen om en hållbar livsmiljö. Forskningen koncentreras till byggd miljö och hälsofrämjande arbetsliv.

Region Gävleborg är en proaktiv samhällsaktör med erfarenheter som sträcker sig över 150 år. Region Gävleborg bidrar till att skapa välfärd och livskraft för invånare och sätter deras bästa i fokus genom vår historia, vår framtidstro och dagens arbete. Värdegrund är professionalism och ansvar, respekt och ödmjukhet samt öppenhet och ärlighet. Region Gävleborg erbjuder hög kvalificerad kompetens inom hälso- och sjukvård, regiontrafik, kulturutveckling, folkbildning och regional utveckling som tillsammans ökar attraktionskraften för vår region.

Ansökan om finansiellt stöd för forskarutbildning för dig som är tillsvidareanställd medarbetare inom Region Gävleborg:

<http://www.researchweb.org/is/cfug>

Läs mer om ansökningsförfarandet här: <http://www.regiongavleborg.se/A-O/cfug/nyheter/utlysning-av-forskningsmedel/>

Ange vilken forskarutbildningsinriktning du är intresserad av i ansökan

Senaste ansökningsdatum är 1 oktober 2016

Ansökning om doktorandtjänst vid Högskolan i Gävle:

[www.hig.se/...](http://www.hig.se/)

Läs mer här: [www.hig.se/...](http://www.hig.se/)

Vid frågor kontakta:

Katarina Wijk, Forskning- och utvecklingschef Region Gävleborg

Annika Strömberg, Akademichef Högskolan i Gävle

Forskarutbildning inriktning: Barn och unga

Fokus läggs framför allt på forskning kring barn i utsatta livssituationer, till exempel barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer eller barn med särskilda behov. Det kan t ex handla om barns psykiska hälsa, ensamkommande barn, barn som är utsatta för övergrepp eller har bevittnat våld. Även studier som undersöker hur hälsa kan främjas hos barn är prioriterat.

För Region Gävleborg och Högskolan i Gävle finns det anledning att studera barns och ungas villkor, möjligheter och begränsningar för att förbättra barn och ungas livsvillkor och utveckla arbetet med att integrera dem i samhället då vårt mål är att bidra till ett samhälle som tar tillvara barn och ungas kunskap, erfarenhet och kreativitet inkluderar alla, oberoende av bakgrund, läggning och eventuell funktionsnedsättning, och skapar sammanhang och samhörighet.

Med stöd av forskning kan vi se att god hälsa, trygghet, meningsfull fritid och goda utbildningsresultat är viktiga faktorer för att det ska gå bra för barn och unga. De sociala skillnaderna mellan barn och unga har ökat i Sverige under senare år och barn föds till, och med, olika förutsättningar. Samhället har möjlighet att kompensera för detta genom välfärdstjänster inom förskola/skola, hälso- och sjukvård, kultur och fritid samt socialtjänst. För att utveckla stödet till utsatta barn och unga och deras föräldrar behöver vi kunskap om generella goda uppväxtvillkor, innebörden av god hälsa och vad som utmanar denna, kunskap om förebyggande insatser som ger effekt på individ och gruppnivå samt kunskap om insatsers effekter på individnivå. Kopplat till detta behövs även kunskap om villkor för barn och ungas möjlighet att vara delaktiga i samhället.

Forskning prioriteras som: har ett tydligt barn/unga-perspektiv, eller förväntas vara till nytta för det praktiska arbetet med barn och unga i utsatta livssituationer eller som tillför ny kunskap eller nya metoder med relevans för arbete med barn och unga i utsatta livssituationer. Såväl grundforskning som tillämpad forskning är av intresse.

Forskarutbildning inriktning: Social hållbarhet och integration

Ett hållbart samhälle inkluderar människor och grupper, skapar sammanhang och samhörighet. Region Gävleborg och Högskolan i Gävle verkar för ett hållbart samhälle och har därför anledning att särskilt rikta medel till studier av hållbarhetens dimensioner (sociala, ekonomiska och ekologiska) – där frågor som integration, jämställdhet, demokrati och inkludering sätts i fokus.

I den regionala utvecklingsstrategin för Gävleborg (RUS) är hållbarhet framskriven som ett genomgående tema, en bas för regionalt utvecklingsarbete och det är angeläget att med vetenskaplig metodik studera implementering av strategin.

I tidigare studier har det konstaterats att det finns kunskapsluckor när det gäller implementering av hållbar utveckling. Den forskning som finns nationellt inom hållbarhet är också till övervägande del inriktad på tekniska lösningar, framförallt när det gäller ekologisk hållbarhet. När det gäller ekonomisk hållbarhet har den främst varit inriktad på en ”svag” eller ”ljusgrön” omställning inom ramen för vad man kallar ”hållbar tillväxt”, ”grön ekonomi” och omställning till kunskapsamhället. Forskning om implementering, social hållbarhet samt

en "stark" eller "mörkgrön" ekonomisk hållbarhet är på motsvarande sätt eftersatt. Inom den sociala hållbarhetens fält är arbetet med jämställdhet en viktig komponent i den sociala hållbarheten. Här kan man exempelvis tänka sig studier av alternativa feminiteter på landsbygden.

Integration av nyanlända är ett annat viktigt fält när det gäller att utröna möjligheter och hinder för en socialt hållbar utveckling. Mycket talar för att de segregeringsprocesser som uppstått i urbana miljöer riskerar att reproduceras i mindre samhället. Arbetet i civilsamhället talar å andra sidan för att det finns bättre förutsättningar för integration i en rural kontext. Här behövs studier som undersöker vilket stöd som behövs för att dessa strukturer ska bli resilienta. Inflytande och demokratiska processer som också påverkar mottagarsidan kan vara nyckelfrågor i detta avseende.

Ett doktorandprojekt kan knytas till en forskargrupp på Hälsinglands utbildningsförbund som utför en förstudie om barn utan vårdnadshavare (förut kallade "ensamkommande flyktingbarn"). Här behöver olika områden belysas, som migrationsmönster, boenden i privat/offentlig regi, civilsamhällets mottagande, integrationsprocesser i olika kontexter och samhällstyper, gärna med en longitudinell ansats.

De delar som särskilt prioriteras inom detta forskningsområde är:

- Social hållbarhet, implementering och uthålliga samhällen
- Integration och jämställdhet
- **Ekonomisk hållbarhet**

gärna inom samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning.

Forskarutbildning inriktning: Missbruk, missbruksbehandling, brukarmedverkan

Beroende av alkohol och droger är ett multifaktoriellt och bio-psykosocialt fenomen och den mångfald av faktorer som bidrar till och vidmakthåller ett beroende gör det till ett komplext forskningsområde. De nuvarande teoretiska diskussionerna kring alkohol- och drogberoende beaktar olika bio-psykosociala aspekter, kognitiva, emotionella, biologiska och sociala dimensioner såväl som en integrering av dessa.

Behandlingsanalyser som fokuserar på behandlare som arbetar med klienter som har beroendeproblem utgör ett internationellt etablerat forskningsområde inom socialt arbete vid Högskolan i Gävle och är likväl ett utvecklingsområde av vikt för Region Gävleborg. En betydelsefull aspekt av behandling gäller hur behandlingsrelationen mellan behandlare och klient utformas eftersom den relationen påverkar behandlingens utfall. Inom den internationella litteraturen har många vetenskapliga arbeten diskuterat den professionella relationens betydelse för ett positivt behandlingsutfall och behandlingsrelationens betydelse har också diskuterats inom ramen för socialt arbete. Behandlingsrelationen och arbetsalliansen mellan behandlare och klient har således en avgörande betydelse för behandlingens utfall. Det gäller också vid behandling av beroendeproblem. Det är därför viktigt att mer i detalj studera hur en fungerande behandlingsrelation eller behandlingsallians skapas och vidmakthålls, samt hur den bidrar till ett positivt utfall.

Det finns nu möjlighet att stödja forskarutbildning för en doktorand som kan bidra till att ytterligare utveckla den beroendeforskning som bedrivs av en forskargrupp vid Högskolan i Gävle. Ett avhandlingsprojekt skulle exempelvis med fördel kunna fortsätta det redan påbörjade arbetet med att analysera verksamma mekanismer i en behandlingsprocess av alkohol- och drogberoende. Ett sådant avhandlingsprojekt skulle kunna ge viktiga bidrag till förståelsen av olika faktorer som underlättar respektive försvårar, för att en god behandlingsrelation ska uppstå och vidmakthållas och att klientens situation ska kunna förändras i positiv riktning. Avhandlingsprojektet skulle exempelvis kunna inkludera både kvalitativa och kvantitativ analyser av behandlares och klienters erfarenheter av behandling och vilka faktorer som kan bidra till ett positivt utfall i behandlingen.

Forskningen inom området skulle kunna uppmärksamma beroendeproblem och hur man kan komma till rätta med beroende i en behandlingsprocess utifrån både behandlar- och brukarperspektiv. Forskningen skulle kunna diskutera insatser på individ- såväl som på gruppnivå och inkludera analyser av pedagogiska inslag och psykosociala stödinsatser, beskrivna ur både behandlarnas och brukarnas perspektiv.

Forskarutbildning inriktning: Hälsofrämjande arbetsliv

Ett angeläget område att få mer kunskap inom, för såväl Högskolan i Gävle som Region Gävleborg, är hälsofrämjande arbetsliv.

Området *Hälsofrämjande arbetsliv* definieras av de två ord som ingår i dess beteckning: Hälsofrämjande och Arbetsliv.

Arbetslivet avgränsas vanligtvis som den del av livet där människan tjänar ihop till sitt leverne, antingen det är genom lönearbete eller som egen företagare. Arbetslivet är den del av livet då man gör något som andra vill betala för. Samtidigt omfattas skolelever av den svenska arbetsmiljölagen, och ur en pragmatisk svensk synpunkt måste därför skolan räknas som en del av arbetslivet.

Hälsa och *hälsofrämjande* måste i en arbetslivskontext ges en bred definition. Arbetslivet är en komplex miljö som ställer krav på både fysisk och mental prestationsförmåga, och där arbetsförhållandena påverkar bådadera i både positiv och negativ bemärkelse. Det är därför rimligt och relevant att Hälsa anses innefatta både fysisk och mental hälsa för den enskilde, samt att begreppet relaterar till både sjukdom, prestationsförmåga och välbefinnande, samt till de möjligheter som arbetet ger till personlig och professionell utveckling. (O)hälsa uppfattas då som ett utfall knytet till individen, vilket bestäms av faktorer på individ-, organisations- och samhällsnivå. En hälsoinriktad forskning tar sig an hälsans fysiologiska och psykologiska grundvalar, faktorer som påverkar hälsan, och hälsans uttryck, t.ex. i individens beteende. Även teori- och begreppsutveckling ingår, liksom metodstudier av relevans för området.

Forskningsområdet Hälsofrämjande arbetsliv har sin inriktning mot olika hälsoaspekter i arbetslivet, utifrån ett fysiskt, psykiskt eller socialt perspektiv. Studien ska bidra till kunskap om hälsofrämjande arbetsliv och/eller orsaksförklaringar till uppkomsten av arbetsrelaterad ohälsa, hur den kan förebyggas och behandlas.

Det behövs mer kunskap om implementering och insatser för att sträva efter hälsofrämjande arbetsplatser och även efter hälsofrämjande arbetsliv. Kunskap behövs både för att identifiera vad som bidrar till hälsa på arbetet, hur det kan implementeras och vidmakthållas, men också kring utfall av hälsointerventioner på arbetsplatser.